

Хашкиот суд уште од времето на своето формирање беше интересен за севкупната балканска, па и европска јавност. Начинот на неговото формирање, земјите кои го создадоа, изборот на судии, луѓето кои се најдоа на обвинителната клупа и на местото за сведоци се доволни причини за да се привлече вниманието на сите, буквално на сите. Шевенинген неспорно се прослави со Милошевиќ, но истовремено го претрпе и најголемиот пораз. Милошевиќ е главниот херој на целата приказна. Тој е легендата на крајот на XX и почетокот на XXI век. Шешељ со својата вицотека само се надоврзува на комедијата, која десеттина години трае под покровителство на дамата со машини политички хормони, тетка Карла. Не сакала госпоѓата да му готви и да му пере на домаќинот, па решила со криминалци и со злосторници да си има работа. Кут-

во вода. Крајно необјективно, крајно пристрасно, целиот орган се претвори во своевидна невладина организација за остварување на хегемонистичките цели на дел од западните земји и што е најважно, за перење пари. Како одминува времето фактите сè повеќе го потврдуваат тоа. Треба некој сериозно да одговори на прашањата - зошто против Милошевиќ досега не е понуден ниту еден конкретен доказ за она за што се обвинува, зошто и по три години робија во Хаг не е почнат судскиот процес против Шешељ, зошто ако е сè рамноправно на Харадинај му се дозволува нова политичка активност? На крајот, зошто од македонската епизода на балканските воени злосторства се создаваат вештачки случаи со политичка заднина, без никаква правна основа? Ке ви речат дека сè е под контрола, дека аргументите преовладуваат, дека нема шпекулации

ситните риби, тие најлесно се фаќаат во мрежите на ловците. Со ова не ги амнестирам луѓето кои од прв до последен се наоѓаат во ќелиите на Шевенинген. Но, болат фактите дека на некоја друга страна на планетата се вршат многу поголеми работи и злосторниците остануваат недопирливи. Ја злоупотребуваат демократијата преку своите реторички испади и во нејзино име колат, бесат, стрелаат, мачат. Нејсе.

ХАШКА ФАРСА

Неспорно е дека Хаг е мошне комплексно прашање. Тука не само повиканите и засегнатите, туку и научното мислење не може да остане рамнодушно. Судот формиран специјално за просторите на поранешна Југославија го следат афери и скандали, кои лошо се одразуваат врз поставеноста на ме-

ГВАНТАНАМО ВИА ШЕВЕНИНГЕН

На почетокот на XXI век, по крвкото стабилизирање на балканските простори, некој повторно непотребно ја отвора Пандорината кутија на антагонизми и аверзии меѓу народите од поранешните југословенски простори. Зошто? Кому тоа му е потребно? Зошто Анте Готовина треба да ги зголеми антихрватските чувства кај српскиот народ, зошто Харадинај треба да ги поткрене нервите кај Србите, зошто судењето на Бошкоски треба да ги налути Македонците? Западот свесно си поигрува со судбината на напатените балкански народи.

риот стопан, морал Карла да ја остави зашто не знаела ниту јајца да испржи. Тоа неколку пати Шешељ им го предочил на судиите. Колку смешно, толку трагично! Наместо институцијата да биде урнек што е судство и како тоа треба да изгледа, целата ситуација се сведе на рамништето како еден суд не треба и не смее да биде поставен. Речиси сè падна

■ Пишува: Мишко ТАЛЕСКИ



и местенки. На почетокот на XXI век по крвкото стабилизирање на балканските простори, некој повторно непотребно ја отвора Пандорината кутија на антагонизми и аверзии меѓу народите од поранешните југословенски простори. Зошто? Кому тоа му е потребно? Зошто Анте Готовина треба да ги зголеми антихрватските чувства кај српскиот народ, зошто Харадинај треба да ги поткрене нервите кај Србите, зошто судењето на Бошкоски треба да ги налути Македонците? Западот свесно си поигрува со судбината на напатените балкански народи. Селективната правда е главното обележје за сè она што се случува во Холандија. Политиката преовладува и доминира над правото. Ова второво воопшто го нема. Само декларативно. Ако го имаше правото во вистинската смисла на зборот, ако некој ја сакаше вистинската вистина ќе го признаеше Меѓународниот кривичен суд со седиште во Рим и преку него ќе се тераше светската правда. Затоа денес во Хаг имаме селективна правда. Од сите кои таму се обвинети за воени злосторства, некои се осудени. Кој ќе одговара за воените злосторства по балканските драми, за она што се случуваше и се случува во Ирак, Авганистан, Гвантанамо, Абу Граиб? Или тоа се други софистицирани методи на истерување на правдината. Секој знае да ги лови

ѓународното право воопшто. Најелементарното прашање кое се поставува неколку години наназад е прашањето за легитимноста на основањето на таа институција. Трибуналот е формиран со поддршка на Советот за безбедност на ОН, тело во кое членуваат светските сили и уште неколку земји со далеку помало влијание од овие првите. Експертите ќе речат дека таквиот начин на формирање на Судот е нелегален. За Трибуналот да има законска основа за своето постоење потребна е согласност од мнозинството земји-членки на светската организација, што ќе рече дека се потребни потписите на земјите на Генералното собрание на ОН, а не на Советот за безбедност. Оттука, се поставува прашањето дали Милошевиќ е во право кога во континуитет ја оспорува легитимноста на Судот и го оквалификува како политичка, а не правна институција. Многумина од обвинетите, пак, ја прифатија играта и ја почитуваат поставеноста на Судот. Но, како одминува времето сè појасно е дека сè е фарса. Не е мал бројот и на македонските интелектуалци, на стручните експерти од правната и од кривичната област кои се сè погласни во ставовите и во тезите дека Судот во Холандија е хегемонистичка институција, формирана од неколку западни земји, со цел да казнат дел од балканските народи, за спроведување на интересите на големите сили, за политичка инструментализација на настаните на Балканот од деведесеттите години на минатиот век. Професорот по кривично право Ѓорѓи Марјановиќ ќе



Најелементарното прашање кое се поставува неколку години наназад е прашањето за легитимноста на основањето на оваа институција. Таа требаше да биде урнек за тоа што е судство и како тоа треба да изгледа, а целата ситуација се сведе на рамништето како еден суд не треба и не смее да биде поставен. Речиси сè падна во вода. Крајно необјективно, крајно пристрасно, целиот орган се претвори во своевидна невладина организација за остварување на хегемонистичките цели на дел од западните земји и што е најважно, за перење пари. Како одминува времето фактите сè повеќе го потврдуваат тоа. Некои работи станаа искривоколчени. Тие свесно се местат за да се оствари нечија однапред зацртана цел. Дојде време кога Западот треба да се постави во една поинаква ситуација. Да се разоткрие. Тоа ќе биде во интерес на целиот Балкан. Злосторникот заслужува казна. Без оглед како ја направил, без оглед дали е комунист или радикал, Србин, Македонец, Хрват, Албанец или...

НЕ БАРАЈ ПРАВДА ЗАШТО ЈА НЕМА ТАМУ КАДЕ ШТО ИМА СИЛА!

рече дека таму навистина има квалитетни и способни судски инстанции, но според него, проблемот се јавува на друго поле. Промашувањето се состои во начинот на пишувањето на обвиненијата, кои воопшто не соодветствуваат со судската практика, но во недостиг на докази, факти и аргументи воопшто и не изненадува зошто тоа е така. Голем дел од обвиненијата за лицата од поранешните ју-простори стојат на стаклени нозе, па самите се побиваат во изнесувањето на аргументите. Невидена контрадикторност која на крајот од пишувањето во вид на обвинение прераснува во комедија од трагичен жанр. Буквално за многу проекти за кои се определи Карла дел Понте практично и да не постои случај. Кога тоа некаде на средината на постапката ќе го увидат хашките судии следува втората фаза за да се извлече случајот и да не се посрамотат

оние кои го напишале тоа во вид на обвинение. Значи, оној кој е на клупата за обвинети однапред е осуден без оглед на доказите. Како што вели и познатиот македонски адвокат, Јагнула Кунувска, штом веќе сте се појавиле таму, пресудата во никој случај не може да биде ослободителна. Лицето веќе е осудено. Своевиден случај дека тоа е така е Слободан Милошевиќ, за кого досега и по маратонското судење судиите немаат конкретен доказ дека поранешниот југословенски претседател е виновен за настаните на просторите на поранешна СФРЈ. Напротив, тој мошне умешно знаеше на судиите да им наметне своја верзија на случајот, која ги побиваше фактите на обвинението. Милошевиќ во никој случај не смееше да излезе од Швенинген. Тоа не смееше да се случи. Но, ненадејната, а за некој очекуваната, смрт на Милошевиќ донесе пресврт во

целата ситуација. Западот доживеа катастрофален пораз. Карла дел Понте треба полека, но сигурно да се фати за катанецот и да стави крај на хашката пародија. Од злосторник Карла го направи Слобо морален победник, кој ја порази неа лично и целата западна хемисфера. Злосторникот Слобо прераснува во мит, национален херој, легенда која како таква се нема одамна појавено на светската политичка сцена. Не навлегувам во тоа колку е негативна неговата појава на балканските простори. Милошевиќ остана неосуден. Милошевиќ остана теориски и на хартија невин. Ќе се плетат дилемите дали почина од природна смрт или беше убиен за да не излезат на површина валканите работи на перверзните налогодавци. Сега сè паѓа во вода. Сега нема причина Младиќ и Караџиќ да се колебаат во својата одлука дали да се предадат или не. Тие уште еднаш ќе кажат едно големо НЕ. Сега и Белград нема да се ангажира околу таа проблематика зашто Швенинген стана капела за балканските вождови. Многумина сега ќе го постават прашањето дали Швенинген е софистициран Гвантанамо или Абу Граиб.

МАКЕДОНСКАТА ПРИКАЗНА ОД МОЗАИКОТ

Каде се Бошкоски и Тарчуловски во целата оваа драматургија? Колку тие можат да одолеат на сè она што Западот има намера да го спроведе таму? Имаат ли психичка рамнотежа по случаите кои во последно време се карактеристични за Хаг? Информациите кои доаѓаат од затворот не се олицетворение на правдата, вистината и демократијата. Некој треба да одговори на шпекулациите - дали таму се вршат психички тортури врз притворените, дали се применуваат методи кои се несвојствени за работењето на таква судска инстанца? Прашање кое, исто така, засегнува и дали е точна шпекулацијата дека врз Тарчуловски се врши притисок да се појави во улога на сведок против Бошкоски, а за возврат да биде ослободен од обвинението, да му се понудат можности и привилегии кои се косат со правдата и судската чест? Некои работи стануваат искривоколчени. Тие свесно се местат за да се оствари нечија однапред зацртана цел. Дојдено е време кога Западот треба да се постави во една поинаква ситуација. Да се разоткрие неговата перверзија. Тоа ќе биде во интерес на целиот Балкан. Злосторникот заслужува казна. Без оглед како ја направил, без оглед дали е комунист или радикал, Србин, Македонец, Хрват, Албанец или... Но, сè уште останува онаа народната - не барај ја правдината кај што ја има силата.